
Lausunnot arviointikertomuksesta 2023 / Miehikkälä

KhMi 09.12.2024 § 158

Valmistelijat

Kunnanjohtaja Anne Ukkonen, puh. 050 349 9571
Koulunjohtaja Mia Peltola, puh. 040 199 2145
Tekninen johtaja Veikko Tylli, puh. 040 199 2216

Kuntalain 121 §:n mukaisesti tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus vuodelta 2023 on käsitelty valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Tarkastuslautakunta on päättänyt kokouksessaan 21.5.2024 § 40 hyväksyä ja allekirjoittaa arviointikertomuksen vuodelta 2023, sekä luovuttaa arviointikertomuksen valtuustolle tiedoksi ja käsiteltäväksi. Lisäksi tarkastuslautakunta on päättänyt esittää valtuustolle, että valtuusto velvoittaisi kunnanhallituksen ja lautakunnat käsittelemään arviointikertomuksen ja antamaan vastineet kertomuksen havaintoihin sekä raporttoimaan valtuustolle kuluva vuoden aikana havaintojen aiheuttamista toimenpiteistä.

Toimielimet ovat käsitelleet tarkastuslautakunnan vuoden 2023 arviointikertomuksen ja antavat seuraavat vastineensa tarkastuslautakunnan havainnoista Miehikkälän kunnanvaltuustolle:

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 26.11.2024 § 14:

Tarkastuslautakunnan havainnot ja suositukset

Vuonna 2023 toteutettu Sote- uudistus on vaikuttanut kuntien talouteen merkittävästi sekä tulo- että menopuolelle, ja kuntien tehtävät painottuvat uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin varhaiskasvatukseen ja koulutukseen. Pienevien ikäluokkien myötä ja kunnan asukasluvun laskiessa on kunnan toimintaympäristö varsin haastava ja taloutta tulee sopeuttaa tulorahoituksen riittävyyden turvaamiseksi sekä tarkastella kustannusrakennetta. Tämä pakottaa kunnat ennakoimaan ja tarkastelemaan mm. tilaratkaisuja sekä henkilöstömitoituksia, jotta laadukas opetus voidaan turvata kustannustehokkaasti.

Tässä haastavassa muutostilanteessa Kaakon kaksikon yhteistoiminnan purkaminen aiheuttaa kunnassa organisaation uudelleen rakentamisen, joka kohdistuu erityisesti sivistys- ja hyvinvointipalveluihin. On luotava uudenlainen kustannustehokas järjestelmä, jossa sivistystoimen osuus on entisestään suurempi. Kustannusrakennetta kunnassa on jouduttu tarkastelemaan mm. laatimalla kouluverkkoselvitys, jonka mukaan on päätetty Suur-Miehikkälän koulun lakkauttamisesta 1.8.2024 alkaen.

Yläkouluprosessi tulee myös ratkaistavaksi kustannustehokkaasti, oppilaslähtöisesti ja laadukas opetus turvaten.

Lautakunta on tyytyväinen, että kunnan taloudellisesta tilanteesta huolimatta kunnassa on panostettu oppimisympäristöön ja ryhmäkokoihin. Myös eirytisopetus on koettu laadukkaaksi. Iltapäiväkerhotoimintaa on järjestetty vähäisestä osallistujamäärästä huolimatta sekä koulukuljetukset saatu organisoitua kustannustehokkaasti, taloudellista ennakoitavuutta parantaen ja valittua palvelutuottajaa palvelun kehittämiseen osallistaen.

Lautakunta on huolissaan siitä, miten koulu pystyy vastaamaan nykyajan koululaisten ongelmiin (mm. päihteet, pelaaminen, käytöshaasteet, oppimisvaikeudet ja neuropsykologisten ongelmien lisääntyminen) ja koulu-elämän haasteisiin (somekiusaaminen, väkivallan lisääntyminen, opettajien jaksaminen, pätevien opettajien ja sijaisten saaminen kuntaan).

Lautakunta koki positiivisena, että kaikki oppivelvollisuuden päättävät saivat jatko-opiskelupaikan.

Lautakunta on tyytyväinen, että nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi on tehty etsivää nuorisotyötä. Lautakunta pitää myös positiivisena, että nuorisotilojen toiminta on aktiivista ja nuorten keskuudessa suosittua. Lautakunta pitää tärkeänä panostamista ”nuokkaritoimintaan”, jonka merkitys havaittiin, kun nuorisotiloilla oli ohjaajavajetta ja tila kiinni 3 kk. Tämä heijastui nuoriin ja vaikutti yläkoulun levottomuuteen.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan vastine

Kirkonkylän koulussa toimii 6 perusopetusryhmää, jokaisella luokka-asteella oma opettaja, sekä erityisopetuksen pienryhmä. Lisäksi koulussa työskentelee 4 koulunkäynninohjaajaa. Kaikki koulun opettajat ja ohjaajat ovat kelpoisia tehtäväänsä. Opetusryhmät ovat pieniä, joten oppilaantuntemus on hyvä ja oppilaiden mahdollisiin haasteisiin on helppo puuttua.

Koulu on kännykätön, joten pelaamista, somettamista ja puhelimen käyttöön liittyviä lieveilmiöitä, kuten somekiusaamista, ei kouluaikana tapahdu. Oppilaita kannustetaan liikkumaan välituntisin. Kaikki koulun aikuiset toimivat samojen yhdessä sovittujen toimintaperiaatteiden mukaan. Koulun toimintakulttuuri on yhteisöllinen. Näin pyritään myös lisäämään oppilaiden turvallisuuden tunnetta.

Hyvinvointialueen tarjoamissa opiskeluhuollon lähipalveluissa (kuraattoripalvelut) on tunnistettu suuria haasteita. Nämä haasteet kuormittavat koulun henkilökuntaa. Asiaa on pyritty hoitamaan yhteistyössä hyvinvointialueen ja kunnanjohtajan kanssa. Koulupsykologin palveluita on saatavilla oppilaiden erilaisiin testauksiin liittyen (oppimisvaikeudet, neuropsykologiset testaukset). Erityisopettaja konsultoi tarvittaessa opiskeluhuollon konsultoivaa psykologia oppilaan tilanteen arviointia varten. Konsultaatiopalvelu toimii hyvin. Itse testauksiin pääsemisessä on ollut haasteita. Odotusaika tehostettuun tukeen siirtymisestä testauksiin on vähintään 6 kk.

Yläkoulun opetus on siirtynyt 1.8.2024 alkaen Virolahden kunnan vastuulle.

Tarkastuslautakunnan havainnot ja suositukset

Teknisen toimen toiminnallisten tavoitteiden toteumaan on vaikuttanut henkilöstöresurssien vähyys. Lautakunta on huolissaan henkilöstön jaksamisesta ja kuormittumisesta. Toimialan pieni organisaatio on erittäin haavoittuva, jolloin mahdollinen toimialojen ja seudullisen yhteistyön tärkeys korostuu. Kuntatekniikan uutta organisaatiota muodostettaessa lautakunta nostaa edelleen esiin hankintatoimen organisoinnin sekä resurssoinnin ja hankintaprosessin hallinnan tärkeyden.

Kunnissa usein talouden pitkään jatkunut niukkuus aiheuttaa ajoittain yllättäviä korjaustarpeita äkillisine hankintoineen. Lautakuntaa pohtii, kuinka kunnassa on varauduttu henkilöstövajeesta johtuneiden töiden siirtymisestä mahdollisesti koituihin yllättäviin investointivelvoitteisiin.

Lautakuntaa huolestuttaa vuokra-asuntojen käyttöaste, mutta on tyytyväinen kunnan toimenpiteisiin käyttötarkoitusta vaille olevien kiinteistöjen myyntiin, mm. eläinlääkäritalo.

Kuntatekniikan lautakunnan vastine

Teknisen toimen toiminnallisten tavoitteiden toteumaan on vaikuttanut organisaation jakaantuminen Kaakon kaksikon hajoamisen myötä kesken toimintavuoden. Henkilöstön kuormittumiseen vaikuttaa tämä muutosvaihe, jolloin kaikki osapalaset eivät ole vielä varmistuneet. Kenttähenkilöstö on sopeutunut tilanteeseen hyvin. Hallinto on uusien asioiden myötä sopeutumisvaiheessa. Tilannetta seurataan esimiestasolla ja tarvittaviin toimenpiteisiin ryhdytään mikäli aihetta ilmenee. Uusia yhteistyömalleja ja kumppaneita kartoitetaan kaiken aikaa.

Miehikkälän kunnalla on olemassa selkeä hankintaohje, jota noudatetaan. Lisäksi Tilahankkeiden toimintamalli ja kiinteistöstrategia helpottavat työtä arjessa. Tekniset- ja ympäristöpalvelut palvelualue on jo aikaisemminkin toiminut käytännössä itsenäisenä kuntatoimijana, vain hallinto on ollut yhteinen. Yllättäviä investointivelvoitteita aiheuttaa eniten muuttuva lainsäädäntö ja tehtävien lisääntyminen kuntatasolla.

Miehikkälän kunnassa olevien asuntojen vuokrausaste on hyvä, n.85%. Kalustettujen asuntojen määrää on lisätty menekin mukaan. Turhista kiinteistöistä pyritään heti eroon, mm. Pitkäkosken entisestä päiväkodista. Myyntiprosessi tulee olemaan julkinen.

Esittelijä	Miehikkälän kunnanjohtaja Anne Ukkonen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus merkitsee annetut lausunnot tiedoksi ja antaa ne edelleen kunnanvaltuustolle tiedoksi.

Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin
---------------	----------------------------

KvMi 16.12.2024 § 82

Päätös	Merkittiin tiedoksi
---------------	---------------------

TarkltkM 18.12.2024 § 64
56/02.04.01.03/2023

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta merkitsee lausunnot arviointikertomuksesta 2023 tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi ja sen lisäksi:

Tarkastuslautakunta sai tietoonsa asiavirheen arviointikertomuksesta 2023, jossa virheellisesti käytetään termiä oppivelvollisuus termin yläkoulu sijaan. Jatkossa lautakunta pyytää ilmoittamaan vastaavat havainnot virallista reittiä välittömästi.